Advies aan B&W

Onderwerp

Gezond Actief Leven Akkoord (GALA)

Datum:	19 december 2023	**Naam en telefoon**	Olga Megens 06-21848964
Afdeling:	M&M	**Portefeuillehouder**	Kees van Geffen

Wat adviseer je te besluiten?

1. *In te stemmen met het overhevelen van maximaal 20% van de middelen in 2023 per programma ten behoeve van GALA programma's 2024-2026;*
2. *In te stemmen om in de jaarrekening 2023 aan de gemeenteraad voor te leggen om de vrijgespeelde middelen 2023 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2024 ten behoeve van GALA.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

In navolging van het B&W advies van 30 oktober 2023 volgt dit advies. Voor de uitvoering van het GALA is een regeling specifieke uitkering (SPUK) in het leven geroepen, waar gemeenten door het indienen van een plan een beroep op kunnen doen. Dit hebben wij als gemeente Oss ook gedaan. Voor een deel zijn bestaande 'losse' regelingen ondergebracht in deze brede SPUK en voor een deel komen er extra middelen beschikbaar.

De toegekende middelen voor 2023 mogen voor maximaal 20% per programma doorgeschoven worden naar 2024 en dienen in 2024 ten goede te komen aan het desbetreffende programma. We stellen voor dit indien nodig te doen. Daarnaast stellen we voor om in 2023 een deel van de GALA middelen te gebruiken om bestaande activiteiten te financieren. De middelen die daardoor vrij komen willen we via resultaatbestemming meenemen naar 2024.. Dit om voor de duur van de regeling (2024-2026) voldoende middelen beschikbaar te hebben die ten goede komen aan de GALA doelen en de Osse inwoner.

De programma's binnen de regeling worden momenteel uitgewerkt in een plan van aanpak voor 2024-2026 in samenwerking met externe partners. Dit plan is eind januari gereed en geeft richting aan de komende jaren. In februari 2024 wordt het plan van aanpak inclusief begroting geagendeerd tijdens het college. Daarnaast is het de bedoeling dat de programma's integraal en domein overstijgend ingezet worden zodat de inwoners goed geholpen worden zonder hinder van 'hokjes' (ontschotting).

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Dit advies draagt bij aan de (landelijke) ambitie om te zorgen voor een gezonde generatie in 2040, opgesteld door VWS in samenwerking met VNG en Zorgverzekeraars. Daarnaast draagt het bij aan een solide sociale basis waar inwoners fijn kunnen samenleven, er zijn voor elkaar, betrokken zijn

en kunnen meedenken. Door de middelen zoveel mogelijk mee te kunnen nemen naar 2024 kunnen er goed doordachte plannen worden opgesteld die ten goede komen aan deze doelen.

Welk resultaat willen we bereiken?
Zoveel mogelijk middelen van 2023 naar 2024 overhevelen zodat in 2024 de ruimte is om doordachte programma's neer te zetten die 1) bijdragen aan de gezonde generatie 2) duurzaam geborgd worden indien incidenteel en 3) zoveel mogelijk ten goede komen aan de Osse inwoner.

De middelen uit 2023 bestaan enerzijds uit de 20% per programma die overgeheveld mag worden. Anderzijds uit de middelen die we willen verantwoorden met bestaande programma's en vervolgens willen meenemen via resultaatbestemming naar 2024. Eind 2026 zijn de gemaakte plannen per programma uitgevoerd en de meetbare elementen bereikt. Daarnaast ligt de focus op integraal werken. In februari 2024 is het plan van aanpak inclusief begroting en meetbaarheid gereed en wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan het college en wordt de raad geïnformeerd.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?
1.1 Meer tijd en middelen om doordachte plannen op te stellen die bijdragen aan het doel.
Het is een landelijke aanpak waarvan de uitvoering deels bij gemeenten wordt neergelegd en waar extra geld voor beschikbaar is gesteld. Door middelen over te kunnen hevelen naar 2024 kopen we in principe tijd om, samen met de externe partners, duurzame plannen te maken en de middelen zinvol te besteden. Ook is er de komende jaren meer financiële ruimte op de verschillende programma's om een extra impuls te geven of extra uitvoering te geven na afloop van de incidentele middelen.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?
1.1 Minder middelen beschikbaar in 2024
Indien de gemeenteraad niet instemt met ons verzoek tot resultaatbestemming 2023 , dan moeten we de niet-bestede middelen van 2023 terugbetalen. Overigens doet dit geen afbreuk aan de budgetten die beschikbaar zijn gesteld voor de jaren 2024 t/m 2026.

Waar moeten we rekening mee houden?
a. Financiën
Er zijn landelijk gelden beschikbaar gesteld voor 2023-2026, waarvan een aantal budgetten structureel zijn. Deels zijn deze gelden al opgenomen in bestaand beschikkingen, deels niet. Het was in 2023 niet meer haalbaar om alle nieuwe plannen vorm te geven en uit te voeren, vandaar dat budgetten niet (volledig) zijn uitgegeven. Er zijn echter voldoende reeds bestaande activiteiten in 2023 uitgevoerd die wel voldoen aan de GALA doelstellingen. Door deze activiteiten uit 2023 te financieren uit het GALA-budget, spelen we middelen vrij die we via resultaatbestemming 2023 willen meenemen naar 2024.

Deze middelen willen we in 2024 besteden aan het verstevigen of opzetten van programma's/interventies die bijdragen aan de bedoeling en het doel: een gezonde generatie in 2040, zonder verantwoordingskaders van de rijksoverheid.

b. Informatiebeveiliging en Privacy

nvt

c. Communicatie

De raad wordt door middel van een raadsinformatiebrief geïnformeerd als het plan van aanpak in februari 2024 is besproken in het college.

d*. Uitvoering*

Na vaststelling van de verdeling van de middelen gaan de uitvoeringspartners hiermee aan de slag.

e. Overlegd met

Intern: Ton Derkx (F&C), Sylvia Nip (F&C), Merlijn Kurvers (M&M), Elke Haanraadts (M&M),

Bijlagen

1) Bestedingsvoorstel 2023

Samenvatting

Gemeente Oss heeft SPUK GALA middelen aangevraagd bij het rijk om programma's op te kunnen zetten die bijdragen aan de verschuiving van Zorg naar Preventie. Met de niet bestede middelen willen we in een reserve vormen tbv GALA voor de komende jaren. Alles met als doel een gezonde Osse generatie in 2040.